Dziś 10 stron

Cena egz. 10 gr.

K... R ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII | Niedziela 30 sierpnia 1936 r. | Nr. 236

Adres Redakcji i Administracji: Sosnow... Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 7...

P.K.O. 302.712 | Opłata pocz. uiszczona ryczałtem.

...ta z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

W dniu 29 sierpnia r. b. rozstał się z tym światem

ś. p.

Dr. ALFRED
BIEDERMANN

Prezes Rady Nadzorczej naszego Towarzystwa

Zmarły, jako jeden z założycieli i naczelnych kierowników Spółki, swojem doświadczeniem i poświęceniem dobrze się zasłużył w rozwoju naszej placówki.

Zasługi te, oraz wyjątkowe zalety charakteru pozostaną wśród nas niezapomniane.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

RADA NADZORCZA I ZARZĄD

Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „SATURN"

Spółka Akcyjna.

Doniosłość wizyty gen. Rydza-Śmigłego

stwierdza cała prasa francuska

PARYŻ, 29.8. (Tel. wł.) W związku z oczekiwanym przyjazdem gen. Rydza-Śmigłego do Paryża, na łamach prasy paryskiej ukazał się cały szereg fotografij i artykułów, uwypuklających pozycję gen. Śmigłego-Rydza oraz rolę, jaką odgrywa on w życiu politycznem Polski. Cała prasa przypisuje doniosłe znaczenie oczekiwanej wizycie. Szereg dzienników przytacza w przekładzie dosłownym tekst okólnika wydanego przez premjera Składkowskiego a stwierdzającego, że gen. Śmigły-Rydz jest pierwszą po Prezydencie osobą w Polsce.

„Le Jour", zamieszczając na naczelnym miejscu fotografję gen. Śmigłego-Rydza i obszerny artykuł biograficzny, podkreśla z naciskiem niezwykle uroczysty i serdeczny charakter, jaki francuskie władze wojskowe nadają przyjęciu, przygotowanemu dla gen. Śmigłego-Rydza. „Trzy dywizje wojska z 20-go okręgu pod wodzą swego nowego szefa gen. Requin przedefilują przed gen. Śmigłym-Rydzem. Rozmiary tej uroczystości jasno podkreślają doniosłość tej manifestacji".

Również „Ere Nouvelle" podkreśla, że rewja w Nancy, która będzie punktem kulminacyjnym manewrów, będzie największą rewją ze wszystkich, jakie się odbyły od chwili zakończenia wojny światowej, a obecność szefa armji sprzymierzonego państwa podniesie jeszcze bardziej jej znaczenie wojskowe.

„W osobie gen. Śmigłego-Rydza, pisze tenże dziennik, powitamy nietylko najwyższą władzę wojskową Polski, nie tylko człowieka, na którego zwrócone są dziś w Polsce wszystkie oczy, ale również państwo polskie, naród polski, którego synowie w różnych etapach historji przelewali swą szlachetną krew przy naszym boku, w obronie sprawiedliwości i ludzkości".

WRAŻENIE W BERLINIE

BERLIN, 29.8. (Tel. wł.) Niemcy nadają wizycie gen. Rydza-Śmigłego w Paryżu znaczenie pierwszorzędnego faktu politycznego, nietylko dla polityki polskiej lecz i dla polityki europejskiej.

Niemcy przypuszczają, że w Paryżu zapadną ważne decyzje co do przyszłego ukształtowania się stosunków między Polską a Francją, co nie może pozostawać bez wpływu na politykę niemiecką.

GEN. RYDZ-ŚMIGŁY

w drodze do Francji

WIEDEŃ, 29.8. (tel. wł.) Dziś rano przybył do Wiednia generał Śmigły-Rydz z towarzyszącymi mu osobami.

O godz. 8-ej gen. Śmigły-Rydz przyjął w wagonie salonowym posła R. P. w Wiedniu Gawrońskiego, w towarzystwie którego wraz z towarzyszącymi mu oficerami opuścił dworzec, celem dokonania w charakterze czysto prywatnym przejażdżki samochodem po mieście.

Prasa austrjacka podaje wiadomości o przejeździe gen. Śmigłego-Rydza, zaopatrując je krótkiemi komentarzami.

„Wiener Ztg." zamieszcza dłuższy artykuł, utrzymany w tonie bardzo serdecznym, w którym podaje szereg danych biograficznych o osobie gen. Śmigłego-Rydza oraz podkreśla jego wielki autorytet, jakim cieszy się w Polsce.

Straszliwy tajfun

SEUL, 29.8. Ofiarami tajfunu, który nawiedził wczoraj Koreę południową, padło 379 zabitych, 48 zaginionych bez wieści i 45 rannych. Szkody są bardzo znaczne.

REWOLUCJA W SOWIETACH?

Sensacyjne doniesienia dziennika angielskiego

WIEDEŃ, 29.8. Wedle sensacyjnych doniesień „Daily Mail" i „Daily Express" popadli w niełaskę u Stalina także ambasador sowiecki w Londynie Majski, przyjaciel Tomskiego, dalej posłanka Rosji sowieckiej w Sztokholmie p. Kołontaj, którą łączyły węzły przyjaźni z Kamieniewem, w końcu poseł sowiecki w Sofji Raskolnikow i poseł sow. w Atenach Kobecki, b. sekretarz Zinowjewa.

Na liście podejrzanych jest również generalisimus armji czerwonej na Dalekim Wschodzie generał Bluecher.

Dalsze doniesienia pism angielskich stwierdzają, iż wśród kozaków dońskich i kubańskich uwidaczniać się zaczyna groźny ruch rewolucyjny.

Na granicy fińskiej w Korelji, ludność poczyna wyzwalać się z pod panowania Stalina, pragnąc ogłosić niezależną republikę.

Wreszcie pisma donoszą o bliskiem już aresztowaniu wdowy po Leninie.

Haile Selassie wraca

DO OJCZYZNY

LONDYN, 29.8. „Daily Herald" donosi, że Haile Selassie zamierza niebawem powrócić do Abisynji. Cesarz — pisze dziennik — uda się do Gore, która będzie tymczasową stolicą, zwróci się osobiście do Ligi Narodów, aby Abisynja zachodnia, licząca 2 miljony ludności, umieszczona została pod mandatem Wielkiej Brytanji, Szwecji lub Szwajcarji.

Gwałtowna ofenzywa wojsk gen. Franco

150 kobiet rozstrzelano w Madrycie

PARYŻ, 29.8. Korespondent Havasa w Burgos donosi, iż walki w prowincji Toledo zakończyły się zdecydowanem zwycięstwem powstańców. Straty wojsk rządowych, według komunikatu głównej kwatery w Burgos były bardzo znaczne.

W ręce wojsk narodowych wpadło kilka armat, kilkanaście karabinów maszynowych, liczne samochody ciężarowe, oraz ruchome ambulanse. Inne kolumny, działające na tym samym odcinku frontu, posunęły się również naprzód. Sukcesy powstańców na tym odcinku nabierają specjalnego znaczenia ze względu na fakt, że działające przeciwko nim oddziały wojsk rządowych składają się z najlepszych jednostek bojowych i są lepiej zaopatrzone od innych oddziałów, walczących po stronie rządu madryckiego.

GWAŁTOWNE WALKI O IRUN I SAN SEBASTIAN

PARYŻ, 29.8. Z Hendaye donoszą, że walki pod Irun i San Sebastian trwały bez przerwy przez całą noc i toczą się ze wzmożoną siłą od wczesnych godzin rannych. Między godz. 23 i 24 artylerja wojsk powstańczych otworzyła gwałtowny ogień na pozycje oddziałów rządowych pod Behobie i Irun. Ogień artylerji trwał z niesłabnącą siłą dziś we wczesnych godzinach rannych. Około godz. 7 wojska powstańcze ruszyły do ataku. Bitwa trwa.

W sytuacji pod San Sebastian nie zaszły w dniu wczorajszym poważniejsze zmiany. Miasto od strony lądu całkowicie otoczone przez wojska powstańcze, było wczoraj kilkakrotnie bombardowane przez samoloty powstańcze oraz baterje krążownika powstańców. Jak wynika z odezwy, ogłoszonej przez radjostację w San Sebastian, w ręku powstańców znajdują się główne źródła wodne, uruchamiające elektrownię. Odezwa zapowiada konieczność ograniczenia prądu elektrycznego i wzywa mieszkańców do najdalej posuniętej oszczędności w użyciu prądu. Między innemi użycie prądu dla celów gospodarki domowej zostało surowo zakazane. Żarówki dla oświetlenia mieszkań nie mogą przekraczać siły 25 świec.

PARYŻ, 29.8. Ze źródeł powstańczych donoszą o wzmożonej fali teroru w Madrycie. Wczoraj rozstrzelano 300 żołnierzy, którzy odmówili pójścia na front.

W tych dniach komuniści wymordowali w Madrycie 150 kobiet, pochodzących z wyższych sfer. Rząd madrycki wydał rozporządzenie wprowadzające 10-godzinny dzień pracy bez dodatkowego wynagrodzenia dla robotników.

Porwanie żony Ozerskiego

przedstawiciela Sowietów w Londynie

LONDYN, 29.8. (Tel. wł.) Największą sensacją dnia jest w Londynie tajemnicze zniknięcie żony szefa misji wojskowej sowieckiej, Ozerskiego, wraz z dwojgiem dzieci. Ozerski, który w swoim czasie doprowadził do podpisania przez Anglię wysokiej pożyczki dla Sowietów, został ostatnio odwołany ze swego stanowiska i wezwany do Rosji, przyczem rząd angielski do dziś dnia nie jest zawiadomiony o jego odwołaniu.

Prasa angielska twierdzi, że Ozerską wraz z dziećmi porwali agenci GPU i uprowadzili ją na okręt sowiecki, który jutro wyjeżdża do Leningradu. Niektóre dzienniki domagają się od rządu, aby przeprowadził szczegółową rewizję okrętów stojących w porcie londyńskim.

Do dnia 8 września

powinni wyjechać żydzi do Palestyny

WARSZAWA, 29.8. (Tel. wł.) Centralny wydział palestyński w Warszawie zwrócił się z odezwą do żydów w Polsce, jadących do Palestyny. W odezwie tej wydział palestyński zwraca wszystkim emigrantom uwagę, żeby przyśpieszyli swój wyjazd tak, by najpóźniej dnia 8 września opuścili Polskę. W przeciwnym bowiem razie grozi im niemożność wyjazdu, wskutek ewentualności wstrzymania emigracji do Palestyny.

Wszyscy, którym przyznano certyfikaty na wyjazd, winni się zgłosić do centralnego wydziału palestyńskiego do dnia 1 września z odpowiedniemi dokumentami.

Dymisja gabinetu rumuńskiego

Tatarescu tworzy nowy rząd

BUKARESZT, 29.8. (tel. wł.) Rząd rumuński premjera Tatarescu podał się do dymisji, która została przyjęta. Misję tworzenia nowego rządu powierzył król dotychczasowemu premjerowi Tatarescu.

BUKARESZT, 29.8. (tel. wł.) Decyzja w sprawie dymisji rządu rumuńskiego zakomunikowana została ministrom na sobotniem posiedzeniu rady ministrów. Premjer Tatarescu zwołał na sobotę popołudniu posiedzenie rady ministrów i członkom rządu oświadczył że wniósł na ręce króla dymisję całego rządu, oraz, że król powierzył mu misję tworzenia nowego rządu. Następnie posiedzenie rady ministrów zostało zamknięte.

Po posiedzeniu premjer Tatarescu przyjął przedstawicieli prasy i oświadczył im, że uważa rekonstrukcję rządu za niezbędną. Król wyraził mu ponowne swoje zaufanie i polecił mu utworzenie nowego rządu. Ma on nadzieję, że nowy rząd utworzony będzie w ciągu 24 godzin.

O godz. 18 rozpoczął Tatarescu rozmowy z ustępującemi ministrami. Jak słychać w skład nowego rządu nie wejdą: minister spraw wewnętrznych Inculetz, minister sprawiedliwości Valer Pop, minister oświaty prof. Angelescu i minister spraw zagranicznych Titulescu. Ustąpienie min. spraw wewnętrznych i ministra sprawiedliwości uzasadniane jest tem, że nie podjęli dostatecznie skutecznych zarządzeń celem zapewnienia spokoju i porządku wewnętrznego.

Minister oświaty, prof. Angelescu miał się już od dawna nosić z zamiarem ustąpienia, ponieważ oszczędności budżetowe uniemożliwiły mu przeprowadzenie programu reformy szkolnictwa. Największe wrażenie jednak wzbudziła wiadomość o ustąpieniu wieloletniego ministra spraw zagranicznych, Titulescu.

Jak słychać, ustępuje on spowodu różnic, jakie w ostatnich czasach doprowadzić miały do nieporozumień z premjerem Tatarescu.

Rykow, Radek i Bucharin

POD STRAŻĄ

PARYŻ, 29.8. — Agencja Havasa donosi z Moskwy o dalszych licznych aresztowaniach w armji oraz w szeregu partji wskutek rewelacji, poczynionych w czasie procesu Zinowjewa i towarzyszy.

Według informacji dobrego źródła, komisarz ludowy poczt Rykow, Radek oraz naczelny redaktor „Izwiestij" Bucharin, znajdują się pod strażą w swych mieszkaniach.

Aresztowany został podobno również gen. Szaposznikow, b. dyrektor wyższej szkoły wojennej.

Masowe aresztowania wywołują popłoch w szeregach partji komunistycznej.

O prawa obywatelskie

DLA POLAKÓW W CZECHOSŁOWACJI

Organ ludności polskiej w Czechosłowacji „Dziennik Polski" zamieszcza artykuł, w którym domaga się przyznania mniejszości polskiej tych samych praw jakie posiada mniejszość niemiecka, czy węgierska. Dziennik przytacza głos niemieckiej „Prager Presse", która zapewnia, iż dane im będą wszelkie gwarancje mniejszości niemieckiej i węgierskiej rozwoju narodowego i gospodarczego.

Jakie stosunki panują u nas — pisze „Dziennik Polski" — najlepiej charakteryzuje fakt, że o tym pisać nie możemy. Próbowaliśmy wielokrotnie. I zawsze narażaliśmy się na białe plamy w naszym piśmie. Z tego względu powstrzymujemy się i dziś od dalszych uwag na ten temat.

209 tys. robotników w Sowietach

PRACUJE PRZY BUDOWIE SAMOLOTÓW

PARYŻ, 29.8. (Tel. wł.) Znany francuski konstruktor samolotów, Louis Breguet, który obecnie wrócił z Rosji sowieckiej, gdzie zwiedzał sowieckie fabryki samolotów i motorów, udzielił przedstawicielowi „L'Intransigeant" wywiadu na temat rozwoju sowieckiego przemysłu lotniczego.

Breguet oświadczył, że przemysł ten jest świetnie zorganizowany i zatrudnia około 200 tysięcy robotników.

Może on produkować 20 razy więcej aniżeli przemysł francuski. Dyrektorzy zakładów zapewniali go, o czem zresztą mógł się sam przekonać, że 5 wielkich fabryk motorów i 4 główne zakłady lotnicze są w stanie wyprodukować 5 tysięcy samolotów rocznie.

W zakładach tych pracuje się na 3 zmiany po 8 godz. na dobę. Produkuje się dziennie po 4 gotowe do startu samoloty. Są to samoloty 2-motorowe, mogące rozwijać szybkość 400 km. na godzinę.

Polacy z Francji

DLA RODAKÓW W CZECHOSŁOWACJI

Rada porozumiewawcza Związków polskich we Francji zebrała na cele pomocy Polakom w Czechosłowacji około 8.500 franków. Suma ta przekazana została na obronę prawną oraz zasiłki dla rodzin polskich, których żywiciele przebywają w więzieniach czechosłowackich za działalność narodową.

Otwarcie filji „Siła"

W tych dniach została otwarta nowa placówka chrześcijańska przy zbiegu ulic Będzińskiej i Rybnej, którą prowadzi znany kupiec w Zagłębiu p. Krupski.

Życzymy nowej placówce jaknajpomyślniejszego rozwoju.

Aresztowanie żyda

Z BĘDZINA

W pociągu, jadącym z Polski do Niemiec, przytrzymano Anielę Jagłową, która posiadała przy sobie ukrytą pod ubraniem książeczkę oszczędnościową na 12.000 franków. Jagłowa jechała do Francji. Po przeprowadzeniu dochodzeń przekazano ją władzom sądowym.

Wczoraj wieczorem straż graniczna przytrzymała Berka Zajdnera i Majera Bajgla z Będzina oraz Dawida Gintera z Radomska i Abrahama Rosenfelda z Chorzowa, którzy usiłowali przekraść się przez zieloną granicę z Polski do Niemiec.

Posiadali oni przy sobie znaczną kwotę pieniężną. Wszystkich zatrzymanych odstawiono do dyspozycji sędziego śledczego.

Teatr miejski w Sosnowcu

w przededniu otwarcia nowego sezonu

Za tydzień teatr miejski w Sosnowcu otwiera swoje podwoje, rozpoczyna nowy sezon.

Zanim przejdziemy do omówienia szczegółów związanych z nowym sezonem, chcemy poświęcić trochę uwagi ostatniej, kilkuletniej przeszłości teatralnej, aby móc wysnuć pewne wnioski na przyszłość.

Nie jest tajemnicą dla nikogo, w jak ciężkich warunkach rozpoczynał pracę, po długich latach przerwy, teatr w Sosnowcu. Społeczeństwo swego czasu z radością przyjęło wiadomość o otwarciu teatru, gdy dyrekcję obejmował p. R. Tański. Głód sztuki scenicznej był niewątpliwie duży. Inauguracja sezonu teatralnego zamieniła się w pewnego rodzaju manifestację. Orjentowano się w dużych trudnościach i postanowiono iść z pomocą teatrowi. Utworzono Towarzystwo przyjaciół teatru, widoczna była życzliwa pomoc Magistratu, życzliwa pomoc sfer gospodarczych. Niestety, społeczeństwo zawiedzione zostało w swoich oczekiwaniach. Ówczesna dyrekcja nie umiała wyczuć nastrojów społeczeństwa, zbyt mało uczyniła, aby w ramach możliwości materjalnych, jakiemi dysponowała, stworzyć ze sceny sosnowieckiej naprawdę ognisko kultury, dobrze postawionej sztuki scenicznej. Poprawa „na plus" nastąpiła, gdy dyrekcję objęli pp.: Szafrański i Gołaszewski. Natomiast z widocznym rozwojem teatru (nie mówimy o sprawach finansowych, materjalnych) spotykamy się w ostatnim roku. Teatr nabrał rozmachu. Teatr począł docierać do szerokich sfer robotniczych. Poniedziałkowe przedstawienia dla robotników, wyjazdy do okolicznych środowisk robotniczych zadzierzgnęły mocny węzeł sympatji i uznania pomiędzy sceną a najliczniejszą warstwą mieszkańców Zagłębia, jaką stanowią robotnicy, pozbawieni uprzednio słuchania piękna żywego słowa polskiego.

Nie jest rzeczą łatwą poprowadzić w Sosnowcu taki teatr, aby zadowolić smak publiczności lubującej się w prymitywach, w wulgarnych kontrastach i smak publiczności stawiającej wysokie wymagania, mającej możność bywania w teatrach postawionych na wysokim poziomie. A tymczasem dyrekcja teatru miejskiego w Sosnowcu przy pomocy artystycznej intuicji umiała wynaleźć ów „złoty środek" zadawalniający jedną i drugą publiczność. Dobór sztuk (z małymi wyjątkami) bawił i interesował zarówno wybredną, jak i niewybredną publiczność. Znalezienie tego „złotego środka" to była jedna z najlepszych „sztuk" dyr. Gołaszewskiego.

Niewątpliwym sukcesem teatralnym ub. sezonu było wywołanie zainteresowania w społeczeństwie miejscowym teatrem. Pomimo znacznie gorszych warunków lokalowych aniżeli w Katowicach, pomimo stokrotnie gorszych warunków materjalnych, prymitywnych środków dekoracyjnych teatr sosnowiecki począł więcej interesować aniżeli teatr katowicki: przodował doborem sztuk, pomysłowością inscenizacyjną, inwencją reżyserską i dekoracyjną. I gdy w latach poprzednich z Dąbrowy, Będzina, Grodźca, Czeladzi itd. jeżdżono do Katowic (oczywiście b. rzadko z powodu trudności komunikacyjnych), w roku ubiegłym chętnie i często, z pełnym zadowoleniem dla siebie, jeżdżono do Sosnowca.

To byłoby zjawisko mówiące o zdecydowanie zmieniającym się usposobieniu publiczności, dotychczas nieufnym i pełnym rezerwy w stosunku do teatru zagłębiowskiego, na przekonanie, iż warto chodzić do teatru, bowiem otrzymuje się dobre wrażenia artystyczne, nierzadko b. dobre. To też frekwencja publiczności, pomimo niesprzyjających warunków materjalnych nietylko nie malała, ale rosła. Tutaj trzeba podkreślić rozsądną politykę kierownictwa, które stosowało politykę niskich cen, idąc po linji zdobywania coraz większych zastępów widzów. W przyszłości taka polityka z całą pewnością da i lepsze rezultaty finansowe.

Tak przedstawiałaby się w bardzo pobieżnym szkicu przeszłość teatru miejskiego w Sosnowcu. Cóż można powiedzieć o przyszłości?

O przyszłości tej mówi nam częściowo nowy zespół artystyczny. Tedy dowiadujemy się, iż z nowych sił przybywa p. Jan Kochanowicz, doskonały reżyser, artysta teatrów warszawskich, łódzkich, a ostatnio teatru Polskiego w Katowicach. Dalej p. Józef Cornobis, również reżyser z doświadczeniem bogatym i pełen inwencji, b. dyrektor teatru w Toruniu, ostatnio artysta teatru „Reduta" w Warszawie. Z sił niewieścich przybywają: p. Halina Zawadzka, artystka teatru Narodowego w Warszawie, p. Wanda Marwicz, artystka teatru Polskiego w Katowicach. Z młodzieży artystycznej zaangażowane zostały znakomicie zapowiadające się absolwentki państwowego Instytutu sztuki teatralnej w Warszawie pp. Janina Amsiakówna i Halina Jasnorzewska. Powraca na scenę sosnowiecką pamiętany przez nas w roli „Stefka" p. Bolesław Kostrzyński, oraz zaangażowany został p. Eugenjusz Fulde, młody aktor teatru Jaracza w Warszawie.

Oto dopływ nowych sił, zapowiadających nam nowe kreacje artystyczne w rozpoczynającym się sezonie.

Z pośród dawnych znajomych, którzy ugruntowali się w sympatjach publiczności zagłębiowskiej na stałe pozostają: p. W. Arciszewska (jubileusz obchodziliśmy w ub. roku), p. M. Gołaszewska (w „Trafice pani generałowej" odnosiła wspaniałe sukcesy), p. T. Krotke, o którym nie trzeba nic mówić, aby go nie popsuć superlatywami, oczywiście p. J. Gołaszewski (dyrektor, reżyser, dekorator i aktor, jednem słowem do „czwartej potęgi"!), p. I. Erwan i p. J. Nawrocki.

Pod względem osobowym tedy nowy sezon zapowiada się dobrze. Na pierwszy ogień, inauguracyjny idzie komedja Rittnera „Głupi Jakób", następnie świetna komedja Savoira „Ośm żon Sinobrodego", a dalej sztuka o dużym rozgłosie „Matura" Fodora.

Wnętrze teatru dla publiczności zagłębiowskiej to ważna rzecz. W szczególności dla tej wybredniejszej publiczności. I pod tym względem oczekuje nas miła niespodzianka. Poczynione zostały niewielkie przeróbki, a jednak praktyczne i estetyczne.

Nie będziemy się bawić w proroków. Sądzimy jednak, iż wolno nam wypowiedzieć przekonanie, że teatr miejski w Sosnowcu w rękach energicznego, z rzadko spotykanym zapałem do pracy dyr. J. Gołaszewskiego, sprężyście administrowany przez p. J. Pelszyka w nadchodzącym sezonie ostatecznie przełamie resztki uprzedzeń do teatru i opanuje zdecydowanie całe Zagłębie. Gdyby Magistraty miast zagłębiowskich i samorząd powiatowy, poza życzliwością i zrozumieniem, jakie mają dla teatru, pośpieszyły z wydatniejszą pomocą finansową, — teatr w Sosnowcu istotnie mógłby się wysunąć do rzędu najlepszych teatrów w Polsce, co świadczyłoby, iż Zagłębie przoduje nie tylko w produkcji wartości materjalnych ale i w dziedzinie kultury. (as)

„Budujemy drogi"

6-ta AUDYCJA PROPAGANDOWA

W nadchodzącą środę o godz. 20-ej z podstudja w Sosnowcu dana będzie szósta audycja propagandowa, poświecona gminie Łagisza i budowie dróg w Zagłębiu. Pogadankę z cyklu „Jak pracujemy w Zagłębiu" pt. „Budujemy drogi" wygłosi red. K. Ćwierk.

Następnie odbędzie się koncert orkiestry górniczej Warszawskiego Towarzystwa kop. Kazimierz pod dyr. p. Piotra Milewskiego. Orkiestra odegra następujące utwory: „Wolny Strzelec" Webera, fantazję „Perła Oceanu" Hocha (solo na kornecie wykona p. Józef Milewski) i mazur „Słowianin" Osmańskiego.

Następna audycja dnia 9 września poświęcona będzie początkowi roku szkolnego.

× LOSOWANIE BONÓW FUNDUSZU EMISYJNEGO. Urząd długów państwa komunikuje, że w dniu 27 sierpnia 1936 r. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone Nr. 4768, 9495, 15435, 16672, 22829, 27148, 34402.

× ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO W SZKOŁACH: RZEMIOSŁ I GOSPODARCZEJ. Dyrekcje: żeńskiej Szkoły Rzemiosł im. ks. kan. Fr. Raczyńskiego i Szkoły Gospodarczej żeńskiej im. hr. generałowej Jadwigi Zamojskiej Tow. szkół średnich w Sosnowcu podają do wiadomości, że w czwartek dnia 3 września br. o godz. 9 rano odbędzie się w kościółku Najśw. Serca Jezusa nabożeństwo z powodu rozpoczęcia roku szkolnego. Uczenice obu szkół zbiorą się w swoich szkołach o godz. 8 rano.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

30

Dziś Róży Limańskiej
Jutro Rejmunda
Wschód słońca 4 m. 50.
Zachód „ 18 m. 40.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Czarne róże"
PALACE: „Róża".

× NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE. Staraniem grona b. koleżanek szkolnych odprawiona zostanie we wtorek, dnia 1 września rb. w kościółku Najśw. Serca Jezusowego w Sosnowcu, przy ul. 3-go Maja, Msza św. za spokój duszy śp. Eufemji z Zajglerów Kopp.

× JAKI DOWÓD TOŻSAMOŚCI WYSTARCZA KOLEI? Dyr. okr. kolei Państw. w Warszawie podaje do wiadomości, że jako „dowody tożsamości z fotografją", których wymaga się przy korzystaniu z ulg kolejowych na podstawie indywidualnych kart uczestnictwa, wydawanych przez Ligę popierania turystyki, uważa się nietylko „dowody osobiste", wystawione przez starostwa i inne władze administracji ogólnej ogółowi obywateli, lecz także i inne dowody i legitymacje, pod warunkiem, że są zaopatrzone w fotografję i są ważne w danym okresie czasu.

× CZAS OCHRONY W ŁOWIECTWIE. Zgodnie z przepisami łowieckiemi obowiązującemi na terenie całego kraju (oprócz woj. śląskiego) z dniem 31 bm. kończy się czas ochronny na jelenie-byki, borsuki, kuropatwy i przepiórki.

Teatr Miejski w Sosnowcu

„LOPEK" KRUKOWSKI W SOSNOWCU

Dziś w niedzielę dnia 30 bm. o godz. 20.30 wystąpi w teatrze miejskim tylko jeden raz znany z filmów „Lopek" Krukowski w nowym repertuarze. Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 11—13 i od 17.

Akcja zbiórkowa

NA RZECZ OCIEMNIAŁYCH

W dniach 13 i 14 września odbędzie się w całej Rzplitej Polskiej z pozwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych zbiórka na Tow. opieki nad ociemniałymi.

Organizacyjne zebranie odbędzie się w Sosnowcu w lokalu Związku Lekarzy (3-go Maja 15) w dniu 1-go września o godzinie 19.30.

× SPIS KSIĄŻEK SZKOLNYCH. Wobec częstych zapytań i głosów w prasie, Ministerstwo WR. i OP. wyjaśnia, że spis książek szkolnych i środków naukowych na rok 1936-37 został zatwierdzony okólnikiem p. Ministra z dnia 14 bm. i ogłoszony w numerze 7 Dziennika Urzędowego Ministerstwa WR. i OP. z dnia 21 bm.

Zjazd turystyczny w stolicy

NA „TYDZIEŃ WARSZAWY"

Wielki zjazd turystyczny do stolicy pod nazwą „Tygodnia Warszawy" zapowiada się znakomicie. Znajomość swojej stolicy jest obowiązkiem każdego obywatela, tem bardziej teraz, gdy prowadzona jest energicznie rozbudowa Warszawy dostarcza wciąż wielu nowych rzeczy naprawdę godnych widzenia.

Dzięki przyznaniu uczestnikom zjazdu 50 proc. zniżek na kolejach za kartami uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki, oraz szeregu innych zniżek i udogodnień, jak np. bezpłatny wstęp na Wystawę Przemysłu Metalowego i elektr., bezpłatny udział w wycieczce po Warszawie, zniżka 25 proc. w tramwajach, zniżki w teatrach i kinach (od 15 do 40 proc.) oraz rabaty w wys. od 5 do 20 proc. dla pragnących poczynić zakupy, wyjazd do stolicy w okresie od 6 do 13. 9. br. jest znacznie ułatwiony i należy spodziewać się tłumnego wykorzystania tej okazji.

× ZWIĄZEK TEATRÓW, CHÓRÓW i ORKIESTR LUDOWYCH pow. Będzińskiego w Dąbrowie Górn. przyjmuje jeszcze zgłoszenia kandydatów na 60-ciogodzinny kurs reżyserski, który odbędzie się w pierwszej połowie października br. w Dąbrowie Górniczej. Opłaty wyniosą 10 zł. od uczestnika. Zgłoszenia kandydatów należy kierować pod adresem Związku do dnia 18 września 1936 r.

POD ŚWIATŁO.

Plany, plany, plany...

Jak już prasa doniosła magistraty miast zagłębiowskich otrzymały polecenie z Województwa opracowania szczegółowych czteroletnich planów inwestycyjnych. Czy plany te w ciągu kilku dni zdołano szczegółowo opracować (z wykazaniem roboczo-dniówek, materjałów itd.) — można wątpić.

Dąbrowa opracowała jednak taki plan w wysokości 4.600.000 zł. Będzin — 6 miljonów zł., Sosnowiec — 10 miljonów zł. Oczywiście w planach tych przewidziane są najrozmaitsze roboty a więc przebudowa ulic, chłodnie, tunele, regulacja rzek, budowa szkół itd.

Papier cierpliwy i każdy plan wytrzyma.

Nasuwa się jednak pewna uwaga.

Oto przed dwoma laty, czy nawet przed rokiem Magistaty opracowywały już kilkakrotnie plany inwestycyjne. I tamte plany tylko w drobnym ułamku zostały wykonane. Czyżby obecnie uplanowano, aby dawne plany inaczej rozplanować i obecnie zaszła konieczność planowania nowych planów?

Jak dotąd jakoś nie możemy wyjść z labiryntu planów i planowań, choć gdyby temi planami wymościć ulice chodziłoby się znacznie wygodniej i bez pieczniej.

„Czterolatki", „pięciolatki", „plany" i „planiki" — a kurz, wyboiki, bródno i niechlujstwo jak było tak jest...

Planowane inwestycje w miastach wymagają przedewszystkiem pieniędzy. Możeby tak należało rozpisać kon kurs na opracowanie planu jak dojść do pieniędzy?

Nie trzeba byłoby się wówczas mordować nad planowaniem „pięciolatek", i „czterolatek". Poprostu miasta rozpoczęłyby roboty.

Tik

Wielka zabawa letnia

W niedzielę, dnia 6 września rb. odbędzie się w parku Sieleckim Gwarectwa „Hrabia Renard" zabawa, urozmaicona niezwykłemi atrakcjami, z loterją fantową, na której będzie można wygrać wiele cennych rzeczy.

Piękna fontanna, oświetlona różnokolorowymi reflektorami, jak również czarodziejskie lampiony i lampki będą nadawać niesamowity urok całości.

Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra. Odbędą się piękne pokazy gimnastyków, jak również będą roz brzmiewać tony pieśni wykonanych przez mieszany chór. Bufet tani we własnym zarządzie.

Całkowity dochód przeznaczony na budowę kościoła w Nowym Sielcu.

Wejście 40 gr. dla wojskowych, uczącej się młodzieży i dzieci — 20 gr.

A więc, kto chce mile i beztrosko spędzić czas, niech śpieszy w tym dniu do parku.

—oOo—

Kurs czapniczy

Przy szkole rzemieślniczej im. ks. kan. Raczyńskiego w Sosnowcu otwarty zostanie kurs czapnictwa.

Na kurs ten przyjmowani będą uczniowie z ukończeniem 4-klasowej szkoły powszechnej. Niewielka opłata i ulgi dla niezamożnych powinno być zachętą dla tych, którzy chcą samodzielnie pracować i mieć zapewnioną egzystencję.

Nie potrzebujemy chyba dodawać, iż czapnictwo to dziedzina, która specjalnie zainteresować powinna Polaków.

× **ODWOŁANIE W SPRAWIE DYR. HYLI.** W numerze 30-ym „Polskiej Karty" ukazała się w rubryce „Grabarz" wzmianka o oddaniu przez p. Bogusława Hylę dyrektora Banku rzemieślników układanie posadzki dębowej w nowobudującym się domu żydowi.

Autor notatki stwierdziwszy nieścisłość wiadomości nmiejszem za naszem pośrednictwem odwołuje to, stwierdzając, iż zarzut postawiony p. Hyli był niesłuszny, bowiem p. Hyla oddał roboty Polakowi. Z powodu mimowoli wyrządzonej krzywdy p. dyr. Hyli autor wyraża ubolewanie. 4810

Śmiała kradzież
W SOSNOWCU

Przed dwoma miesiącami miał miejsce wypadek niezwykle śmiałej kradzieży dokonanej w centrum Sosnowca.

Około godz. 6.30 w okolicy sklepu „Optofot" przy ul. 3-go Maja kręcił się dłuższy czas jakiś osobnik.

W pewnej chwili, gdy na ulicy był słaby ruch, osobnik ów wybił ręką szybę wystawową, a następnie skradł trzy aparaty fotograficzne ogólnej wartości 700 zł. Po dokonaniu kradzieży złodziej począł uciekać.

Dyżurujący funkcjonarjusz P.P. rzucił się za nim w pogoń.

„Gonitwa" ta trwała kilka minut, wreszcie złodziej wyrwał się z rąk policjanta i wszelki ślad po nim zaginął.

Onegdaj zatrzymany został niejaki Urbańczyk Józef z Krakowa, obecnie bez stałego miejsca zamieszkania, który jak się okazało, okradł firmę „Optofot". Urbańczyk został osadzony w więzieniu.

—oOo—

× **ZARZĄD TOW. ŚPIEWACZEGO „HARFA"** w Sosnowcu zawiadamia swych członków że powakacyjne lekcje rozpoczną się we wtorek dnia 1 września rb. w szkole powszechnej przy ul. Żytniej o godz. 20-ej. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Wypłaty odpraw
z Kasy Brackiej

Jak się dowiadujemy, zarząd Kasy Brackiej w Sosnowcu wypłacił za czas od lutego do sierpnia rb. odpraw 98 osobom zredukowanym na ogólną sumę zł 56.379.

Rent wypłacono 35 tysięcy zł. Jak nas informują, Kasa Bracka w Sosnowcu wypłaciła renty po raz ostatni, gdyż obecnie sprawa ta będzie podpadała pod kompetencję Zakładu ubezpieczeń społecznych w Warszawie..

Kasa Bracka natomiast wypłacać będzie tylko odprawy zredukowanym.

Zw. Legjonistów w Czeladzi
funduje sztandar

Otrzymaliśmy następujący komunikat Zw. legjonistów polskich, oddział w Czeladzi, z prośbą o zamieszczenie:

W dniu 27 bm. odbyło się posiedzenie komitetu wykonawczego Zw. legjonistów w Czeladzi, pod przewodnictwem p. **Mieszczanowskiego**, celem ufundowania sztandaru przez społeczeństwo m. Czeladzi dla legjonistów naszego miasta, który na apel Wodza Narodu marsz. Piłsudskiego oddali swe życie dla zdobycia Niepodległości Polski.

Komitet postanowił zwrócić się do miejscowego społeczeństwa o ofiary na zakupienie sztandaru, tego symbolu idei, a w danym wypadku Idei Czynu legjonowego. W związku z tem komitet zwrócił się z apelem do zakładów pracy, instytucyj i organizacyj społecznych przesyłając listy w sprawie dobrowolnego opodatkowania się.

Wszystkie datki, nawet najdrobniejsze przyjmowane będą z podziękowaniem. Ofiary należy składać na ręce skarbnika, urzędującego **w Związku legjonistów polskich, oddział w Czeladzi, Plac 11 Listopada, codziennie od godz. 18—20.**

Jednocześnie komunikujemy, że ewnadwyżka z ofiar, po pokryciu wydatków związanych z ufundowaniem sztandaru, przeznaczona zostanie na **Fundusz Obrony Narodowej**

Komitet.

Dokoła budowy szkoły w Czeladzi
P. Brudnicki „kołata" o fundusze w Krakowie

Jak już donosiliśmy, Czeladź rozpoczęła budowę nowoczesnego gmachu szkolnego przy ul. Milowickiej. Na budowę szkoły miasto nie posiadało funduszów, jednakże Tow. popierania budowy szkół powszechnych w Krakowie **przyrzekło udzielić 60 tysięcy złotych pożyczki pod warunkiem rozpoczęcia budowy gmachu.**

Wobec tego Magistrat czeladzki przystąpił do budowy szkoły własnemi środkami. Ukończono prace przy budowie fundamentów i czekano na pożyczkę... Tymczasem Towarzystwo zawiadomiło Magistrat m. Czeladzi, że nie może udzielić pożyczki z braku środków.

W związku z tą sytuacją w dniu 31 bm., tj. w poniedziałek p. **burmistrz Brudnicki wyjeżdża do Krakowa, gdzie będzie interwenjować w Kuratorjum szkolnem.**

Jak nas informują, chcąc aby roboty koło budowy szkoły zostały wznowione, potrzeba przynajmniej narazie **około 40 tysięcy złotych.**

Niewątpliwie władze Kuratorjum odniosą się przychylnie do dalszej budowy szkoły i p. burmistrz Brudnicki wróci z gwarancją, że **budowa zostanie w najbliższych dniach rozpoczęta.**

Krwawa napaść w Sosnowcu
Morderca został aresztowany

Jak już donosiliśmy, w dniu 16 bm. został napadnięty przed Ratuszem w Sosnowcu niejaki Banyś Roman, zam. w Sosnowcu, przez nieznanego osobnika, który w pewnej chwili wyjął nóż **i zanurzył go w piersi Banysia.** Sprawca napadu zbiegł. Banyś przewieziony do szpitala, pomimo pomocy lekarskiej zmarł po kilku dniach męczarni.

Onegdaj został zatrzymany niejaki **Wacław Nowosielski,** zam. w Sosnowcu, przy ul. Kuźnica 6, znany złodziej, który napadł na Banysia, powodując jego śmierć.

Morderca został osadzony w więzieniu. W niedługim czasie stanie on przed Sądem okręgowym w Sosnowcu oskarżony o zabójstwo z premedytacją.

Podstawa wymiaru
SKŁADEK UBEZPIECZENIOWYCH.

Jak wyjaśnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych, dla robotników podstawą wymiaru składki ubezpieczenia emerytalnego jest tygodniowy zarobek (w gotówce, naturze i wynagrodzenie dodatkowe) w granicach od zł. 6 do zł. 72 podstawą zaś wymiaru składek ubezpieczenia chorobowego i od wypadków zarobek tygodniowy w granicach od 6 do 174 zł. Podstawę wymiaru składek dla robotników, którzy nie pobierają żadnego wynagrodzenia (uczniowie, terminatorzy, praktykanci itd.), lub zarabiają poniżej 6 zł. tygodniowo, stanowi najniższa granica zarobku tj. 6 zł. tygodniowo.

Dla pracowników umysłowych podstawą wymiaru składek jest wynagrodzenie (w gotówce, naturze i wynagrodzenie dodatkowe) w granicach od 60 do 725 zł. miesięcznie w ubezpieczeniu emerytalnem, od 60 zł. na wypadek braku pracy, oraz od 6 do 174 zł. tygodniowo w ubezpieczeniu chorobowem i wypadkowem. Pracownicy umysłowi, którzy nie pobierają żadnego wynagrodzenia, lub zarabiają niżej 60 zł. miesięcznie (wzgl. 6 zł. tygodniowo w odniesieniu do ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego) podlegają wymiarowi składek od zł. 60 zarobku miesięcznego (wzgl. 6 zł. zarobku tygodniowego.)

W odniesieniu do pracowników umysłowych i robotników, zarabiających powyżej wymienionych górnych granic uposażenia, wymiar składek stosuje się tylko od zarobków w tych granicach

—oOo—

Więzień zbiegł
Z SĄDU GRODZKIEGO

W dniu wczorajszym w godzinach południowych po rozprawie sądowej w sądzie grodzkim w Sosnowcu, zbiegł skazany na więzienie niejaki Kłosa Stanisław.

Wszczęty natychmiast pościg nie dał wyników.

OD ADMINISTRACJI.

Do dzisiejszego numeru dołączamy dla naszych zamiejscowych prenumeratorów przekazy rozrachunkowe celem uiszczenia przedpłaty za miesiąc wrzesień.

SPORT

Komisarz W. S. S. Podokręgu Zagłębiowskiego.

Wydział spraw sędziowskich kiel. O. Z.P.N. postanowił rozwiązać dotychczasowe władze referatu W.S.S. przy podokręgu Zagłębia Dąbrowskiego. Komisarzem mianowany został p. Adolf Słomczyński b. prezes rozwiązanego podkolegium. Do współpracy w zarządzaniu agendami powołani zostali pp.: Pietrakowski i Czech. Komisarz organizuje kurs przygotowawczy dla kandydatów na sędziów piłkarskich.

Otwarcie kursu nastąpi w dniu 4 września br. Dotychczas niewiadomo czy członkowie WSS. podporządkują się decyzji okręgu. W każdym bądź razie nieporozumienia między sędziami ciągle trwają, a na tem traci tylko piłkarstwo.

Mistrzostwa Zagłębia Dąbrowskiego w tenisie

W dniach 4, 5 i 6 września na kortach sosnowieckiej Unji odbędzie się turniej tenisowy o mistrzostwo Zagłębia Dąbrowskiego. W turnieju wezmą udział wyłącznie tenisiści zagłębiowscy.

„Mała Olimpjada" w Czeladzi

6 września br. w Czeladzi odbędą się oczekiwane z ogromnem zainteresowaniem zawody lekkoatletyczne, organizowane przez Miejską Komisję WF. i P. W. o puhar przechodni dyr. Przedpełskiego. Zowody te rozgrywane są już od kilku lat, przyczem puhar znajdował się w posiadaniu „Sokoła" z Krywałdu, CKS., a obecnie od dwóch lat ma go „Sokół" Czeladź.

W zawodach wezmą udział drużyny senjorów, kobiet i junjorów, przyczem miejscowe i pozamiejscowe drużyny przygotowują się do „małej olimpjady" gorączkowo.

Skład reprezentacyj Polski na mecz z Łotwą i Jugosławią

Na mecze piłkarskie z Łotwą i Jugosławią, które odbędą się w dniu 6 września, kapitan związkowy p. Kałuża ustalił następujące składy:

Na meczu z Łotwą Polska wystąpi w składzie: Tatuś, (wzgl. Andrzejewski). Doniec, Szczepaniak, Zizka, Cebulak, Lesiak, Korbas, Matjas, Artur, Musielak, Schwarz.

Z Jugosławią walczymy w składzie: Madejski lub Fontowicz, Martyna, Gałecki, Kotlarczyk II, Dytko, Wodarz, God, Peterek, Szerfke, Piec.

W składach tych zajdą prawdopodobnie zmiany a przedewszystkiem niepewny jest udział Szerfkego, który znajduje się w szpitalu. Składy te są jednak prowizoryczne. Dopiero w poniedziałek wyjaśni się czy będzie mógł grać Wasiewicz i Szerfke, czy więc z Jugosławią nie będą musieli grać Cebulak i Matjas. Wyznaczono w tym celu kilku rezerwowych, którzy uzupełnią kadry obu zespołów, a więc bramkarze: Tatuś, Fontowicz, Albański, Łukasiewicz (Czarni); obrońca Jobsz, pomocnicy Piec II, Danielak, napastnicy: Wostał, Pawłowski, Miller, Sowiak.

Wyjazd obu reprezentacyj nastąpi w czwartek 3 września, powrót natychmiast po meczach aby drużyna była wypoczęta na mecz z Niemcami.

Wypadek tramwajowy w Dąbrowie
spowodował śmierć pasażera

Tragiczny w skutkach wypadek zdarzył się na przystanku tramwajowym przy ul. Kr. Jadwigi w Dąbrowie G.

Motorowy Czesław Szaciła, nie zwróciwszy uwagi, że z tramwaju wysiada emeryt huty Bankowej, 60-letni **Józef Gdesz z Dąbrowy**, ruszył w kierunku kol. „Reden". Staruszek uderzony schodkami potknął się i runął na jezdnię tak nieszczęśliwie, że doznał złamania nogi.

Skutki tego upadku pociągnęły za sobą smutne następstwa. Po odwiezieniu do szpitala Gdesz wkrótce zmarł. Jak wykazało, przyczyną śmierci były t. zw. zatory tłuszczowe płuc, będące następstwem doznanych uszkodzeń.

Epilog tego tragicznego wypadku rozegrał się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu.

Sąd. po przesłuchaniu naocznych świadków zajścia, skazał nieostrożnego motorowego Szaciłę na 8 miesięcy więzienia. Ponadto sąd przyznał na rzecz rodziny tragicznie zmarłego powództwo cywilne w wysokości symbolicznej złotówki, otwierając tem samem drogę do roszczenia odszkodowania na drodze cywilnej. (o).

PROGRAM RADJOWY

NIEDZIELA 30 SIERPNIA 1936 ROKU.

8.00 Sygnał czasu i pieśń „Ave Maria". 8.03 „Gazetka rolnicza". 8.18 „Pogawędkę dla gospodyń wiejskich". 8.30 Starodawne pieśni polskie (płyty). 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 10.30 Fragmenty z opery „Cyrulik Sewilski" Rossini'ego w wyk. solistów i orkiestry opery „La Scala" (płyty). 11.45 „Co słychać na Śląsku". 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 „1000 taktów muzyki" — odegra zespół Stefana Rachonia z udziałem Ruśkiewiczowny i Stefana Witasa. 14.30 „Różne melodje" (płyty). 15.00 „Mechaniczna piekarnia wojewódzkiego biura Funduszu Pracy w Wielkich Hajdukach" — reportaż. 15.10 Koncert reklamowy. 15.30 Muzyka lekka (płyty). 16.30 Transmisja ze startu balonów do zawodów o puhar „Gordon-Bennetta". 17.00 Koncert solistów. Wykonawcy: Emma Szabrańska — m-sopr., Maurycy Janowski — tenor, Tadeusz Ochlewski — skrzypce. 18.00 „Podwieczorek przy mikrofonie". 19.55 Recital fortepianowy Zygmunta Przeorskiego. 20.25 „Poezja Tatr" — kwadrans poetycki. 21.00 Teatr Wyobraźni u obcych (Anglja) wznowienie słuchowiska oryginalnego p. t. „Doktór Abernethy przyjmuje". 21.30 Pieśni odśpiewa Laelia Finnenberg — sopran. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.20 Muzyka taneczna w wyk. zespołu Wiktora Tychowskiego.

Wędrówka po Sosnowcu
(DALSZA TRASA)

A oto dziś uwaga zacni Czytelnicy!
Bowiem świat się Wam dziwny w wędrówce odsłoni:
Do ekstrawagancyjnej wkraczamy dzielnicy,
Ekscentrycznej, a pełnej poezji Pogoni.

Pogoń, to coś jak miraż... Bajka z Hollywoodu
Pogoń — to jak kraina muz i donjuanów.
Pogoń, to ta sportowsza część naszego grodu,
Raj kibiców — raj mody — i raj kinomanów!
Ale zaraz! Idziemy planowo, z programem,
Więc z „Alei", przez przejazd, drogą „kociołbową"
Widzisz tę, szyldem zdobną, „olimpijską" bramę?
To stadjon „Unii", groźnie chorej na „ligową"!
Tu na tych drzewach, płotach, murach... przy niedzieli
Deszcz czy pogoda, gdy mecz „ważny" na boisku,
Wiszą czeredy „gołych" sportu wielbicieli.
Tam biją w gola, a tu walą się po... buzi!
Tu się stuprocentowe rozgrywa turnieje!
Ten dostał „trzy do zera..." tamten „pięć" po głowie...
Innemu się po meczu ciurkiem ze łba leje,
A jeszcze innych zbiera z drogi „pogotowie".
Sport to sport! Krew gorącą mają pogoniacy.
Strzeż się piznąć, że „Unia" nie „powącha" ligi,
Bo wówczas własne zęby pozbierasz na tacy,
Albo wzdłuż „Rudnej" w grackie puścisz się wyścigi.
Szpital zaraz. O, pardon! Na śmierć zapomniałem,
Gdzie szpital był, dziś szkoła, gimnazjum dziewczęce.
W murach, kędy ból krzewił się w ciele schorzałem,
Dziś uśmiech kwitnie w krasnych, warg młodych piosence.

Dalej idąc, pobożną nastrój bratku minę.
Nie dlatego, że mijać będziemy policję,
O, nie! Lecz już wkraczamy w tę cudów krainę
Na „Orlą"! Własnem okiem ujrzysz te delicje!
Jest wieczór, mamy szczęście. Moc spacerowiczów.
Ciągną trotuarami falą nieprzerwaną...
Spójrz ile rasy! piękna! na każdem obliczu.
To nie tłum pospolity — to ludzie z ekranu!
Nie szukaj przeciętności. Tu same są „tuzy"
Co za ruchy! figura! fryzura!... brawura!..
Wszyscy! Podlotki, starsi, „lepsi" i łobuzy,
Każdy ci w jakimś filmie wskaże sobowtóra!
Ot, masz: wymoczek blady, lecz co za ramiona
Wąsik „szpagacikowy", czarniutki, jak sadza.
Ta marynarka pewnie z wieszakiem włożona,
Podobny do Douglasa, sztywny się przechadza.
Drugi koszulę „w grochy" przywdział fantastyczną
Kapelusik maleńki... włosy jak Kopernik
Z taką na motłoch patrzy miną ironiczną,
Jakby w „konkursie szyku" medal zdobył, piernik!
Ów wierzy, że on tylko jest, prócz Valentina!
Po bokach twarzy kłaczki dwa, jak skrzydła [illegible]
Tamten Ramona „kroi..." wątłą pierś wypina,
Płaszcz zarzucił niedbale. Graf na „Wygwizdowie"!
Obaczysz różne w strojach dzikie kombinacje
„Śmiercionośne" krawaty.. wszystkich barw koszule,
Gości w paltach, lecz którzy, mając ondulację,
Czapek i kapeluszy zrzekli się wogóle.
Tamten ma „Hückla", „muszkę" i... sportowe spodnie! (?)
Ów brwi bajeczne, śmiałym zakreślone łukiem.
Rzęsy, baczki, paznokcie, wszystko „na cal" — modnie —
Każdy w swoim rodzaju! Każdy białym krukiem.

Dziewczątka? Tu już trudno znaleźć niepozorną!
Same „gwiazdy"! Oślepnąć można, albo skonać
Chyba Wiedeń, lub Paryż, godziną wieczorną
Mógłby lepszym doborem nasz rekord pokonać
Kiedy rozszczebiotane przyfruną ich stadka,
I poezję swych wdzięków na „Orlej" roztoczą,
To człeka nieraz, mówiąc tak poprostu: zatka,
Albo się w „talję" szczypie i nie wierzy oczom
O, proszę! Co za buzia! kwiatek.. malowanka!
Na szyji „lis", spojrzenie, co w proch serce zetrze.
Toż to oryginalna, zalotna „Liljanka"!
(Szkoda, że ma na nosie dwa, dość spore, „pieprze"!)
A tamta? — Greta Garbo — niema wątpliwości;
Brewki... Subtelne liczko tragizmem zasnute
Zresztą — może za dużo wystające kości,
No i Greta podobno nogą nie „zarzuca.."
Alma Kar?.. Tak, to ona. Przynajmniej blondynka.
Ale, hopla! Ta coś ma za duże odetchnij!
Loki jasne, ryzawe, środkiem zaś ścieżynka
Ciemna biegnie przez główkę. Ach... ona się „leni"!

I płyną korowodem gwarnym przez ulicę,
Eleganckie, z mistrzowskim „wykończone" sprytem,
Amantki, bohaterki, śmieszki, wampirzyce...
Otoczone przesadnym partnerów zachwytem.

Ach! co za film bym stworzył, gdybym miał wytwórnię!
Arcydzieło! Zasłynąłby w świecie Sosnowiec
Jeno trzebaby zrobić „niemy", nie dźwiękowy
Bo gwara „gwiazd" tutejszych brzmi niezbyt obskurnie!

Słyszy się z ust różanych często „ciepłe słówka",
Od których aż się miękko robi gdzieś „na dołku".
Niejedna zasłyszana niechcący rozmówka,
Zdradzi, w jakiem znalazłeś się.. gronie aniołków.

Dziwne tu obyczaje! W niedzielę, a święta
W świątyni wierni toną w rozmodleniu [illegible]
A przed kościołem młodzież męska, wystrychnięta
Równym się, nad rynsztokiem, wyciąga szpalerem
Gwarzą... Bodaj im [illegible] papierosami.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Aniołek przed sądem

22-letnią Michalinę Aniołek z Józefowa (obok Zagórza) spotkała kilka miesięcy temu niemiła przygoda. Kiedy pogrążona była w głębokim śnie, do pokoju weszło dwóch posterunkowych, którzy, obudziwszy ją, polecili, ażeby niezwłocznie udała się z nimi na posterunek.

Panna Aniołek czy to dlatego, że nie miała czystego sumienia (oskarżono ją o współudział w kradzieży), czy też z innego, jej tylko wiadomego powodu, zaprotestowała żywo, oświadczając, że nie myśli włóczyć się po nocy po komisarjatach. Ponieważ przytem użyła ona słów, któremi poczuli się obrażeni przedstawiciele władzy, pociągnięto ją do odpowiedzialności karnej.

Sąd grodzki w Sosnowcu skazał elokwentną i nieprzebierającą w słowach dziewoję na tydzień aresztu. (o)

Muzykalny młodzieniec

Stefan Drukała z Sosnowca namiętnie lubił grać na skrzypcach. Nie mając środków na kupno tego czarodziejskiego a tak dla niego drogiego instrumentu, udał się pewnego razu do mieszkania swego kolegi, Bronisława Sojka i tak długo prosił go o pożyczenie mu skrzypiec, aż Sojka uległ namowom przyjaciela.

Sojka skrzypiec swych więcej nie zobaczył, gdyż — jak się okazało — Drukała dowiedziawszy się, że przedstawiają one dużą wartość, sprzedał je. Nie mogąc przeboleć straty, Sojka zaskarżył przyjaciela do sądu.

I choć na rozprawie w Sądzie grodzkim w Sosnowcu oskarżony do winy się nie przyznał, sąd, opierając się na zeznaniu poszkodowanego, skazał Drukałę na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary. (o).

Zgon ofiary pobicia w Zawierciu

Sprawca został aresztowany

Przed kilku dniami na przechodzącego ulicą niejakiego Gwoździa napadł mieszkaniec Zawiercia Wójcik, który rzucił się na niego z nożem w ręku.

W wyniku bójki Gwóźdź został dosłownie zmasakrowany.

Sprawca zbiegł. Nieszczęśliwą ofiarę przewieziono natychmiast do szpitala w Zawierciu, gdzie pomimo pomocy lekarskiej, w dniu wczorajszym zmarł.

Władze policyjne aresztowały Wójcika, który został osadzony w więzieniu.

POCHWAŁA

Szef do pracownika: — Owszem jest pan bardzo dobrym urzędnikiem. Ale wie pan, co najbardziej u pana podziwiam? Tą punktualność z jaką pan regularnie codziennie spóźnia się do biura.

„Przez Krzyż — do Nieba"

Z odwiedzin zakładu dla ociemniałych w Laskach pod Warszawą

W Laskach pod Warszawą prowadzony jest przez zakon św. Franciszka od Krzyża wzorowy zakład dla ociemniałych. Znajdują tam opiekę, wychowanie i naukę dzieci ociemniałe z całej Polski, a więc i z Zagłębia. Znana w Zagłębiu ofiarna działaczka społeczna p. doktorowa Z. Kozłowska zwiedziła ten zakład i nadesłała nam swoje wrażenia z pobytu wśród ociemniałej dziatwy. Jesteśmy przekonani, iż apel do społeczeństwa o niesienie pomocy zakładowi nie przeminie bez echa. Red.

W połowie czerwca b.r. zwiedziłyśmy zakład dla ociemniałych w Laskach pod Warszawą. Dojazd autobusem od Powązek.

Zakład jest położony w sosnowym lesie. Od przystanku autobusowego idzie się szeroką drogą między młodemi świerkami, tchnącemi wonią balsamiczną. Warunki więc zdrowotne są bardzo dobre.

U wstępu powitała nas siostra Odylla z zakonu św. Franciszka od Krzyża, który to zakon utrzymuje cały zakład. Siostra Odylla jest osobą młodą, ujmującej powierzchowności, miłą i pogodną w obejściu. Zaprowadziła nas przedewszystkiem do pawilonu małych chłopców.

Uderzył nas idealny ład i porządek: łóżka świeżo i schludnie wyglądające, nigdzie śladu kurzu, sprzęty lśnią czystością. Trudno wprost uwierzyć, że to mieszkanie chłopaków i przytem — ślepych.

W chwili gdyśmy weszły, dzieci ze smakiem spożywały podwieczorek: ser ze szczypiorkiem. Stałe powitanie sióstr brzmi: „Przez Krzyż", na co dzieci odpowiadają: „do Nieba".

Choć zarówno siostry jak i wychowankowie odznaczają się nietylko wielką równowagą i spokojem, ale nawet pewną wesołą pogodą, trzeba przyznać, że i to powitanie i widok tylu istot ludzkich, dotkniętych okropnem kalectwem, wzrusza i wyciska łzy z oczu. Niełatwo się temu wrażeniu oprzeć.

Sprawność, porządek i ład, panujące w zakładzie, są jednak tak sugestywne, że już po kilkunastu minutach pobytu człowiek musi sam sobie przypominać, że się znajduje przecież wśród niewidomych.

Oto dwaj mali chłopcy całym pędem wypadają aleją i po schodach wchodzą do drugiego domu, wcale nie macając drogi rękoma. Inne dzieciaki zbiegają się do nas, wypytujemy je o postępy w naukach. Odpowiadają chętnie i żywo. Nie znać, by kalectwo wpływało ujemnie na ich inteligencję. Dwaj chłopcy grają nam kolejno na fortepianie z wielką brawurą; nauczycielami muzyki są tu również niewidomi: rzecz naprawdę podziwu godna!

Dziwne wrażenie sprawia sposób, w jaki niewidomi czytają. Przesuwając palcami po specjalnie nakłutym papierze i czytają tym trybem z zupełnie tą samą szybkością jak normalnie. Tu otwiera się szerokie pole działalności dla ludzi o współczującem sercu. Mianowicie, stałą bolączką wszystkich zakładów polskich dla ociemniałych jest ogromna niedostateczność lektury. Otóż sporządzanie owego pisma nie jest bynajmniej trudne. Wystarczy trochę dobrej woli i chwila nauki, tembardziej, że zakład chętnie udziela wszelkich wskazówek w tym względzie. A ileż radości i pożytku możemy w ten sposób dostarczyć naszym upośledzonym braciom! Czytelnik raczy się nad tem zastanowić.

Wszystkie dzieci w Laskach przechodzą całkowity kurs szkoły powszechnej. Ile cierpliwości, pomysłowości i poświęcenia wymaga to ze strony wychowawców — tego nawet tłumaczyć nie trzeba.

Byłyśmy zaciekawione, w jaki sposób niewidomi mogą przeprowadzać bardziej skomplikowane rachunki. Zaprowadzono nas do klasy starszych dziewczynek, gdzie, nawiasem mówiąc, czystość była również idealna. Właśnie dziewczęta odrabiały lekcje. Jednej z nich poleciłam pomnożyć trzycyfrową liczbę przez dwucyfrową. Posługując się specjalnemi kosteczkami, podobnemi do używanych w grach, rozwiązała żądanie prawie tak szybko, jak my, pisząc na papierze.

Przy nauce geografji, daje się dzieciom mapy, gdzie lądy są zaznaczone nalepionym piaskiem, góry — lakiem i t.p. Orjentują się uczniowie bez zarzutu.

Idziemy do ogrodu. Zastajemy dziewczynki zajęte pracą „we własnych ogródkach". Same utrzymują porządek, każda ma grządkę z ulubionemi roślinami, które podlewają i opielają. Znów ogarnia nas uczucie podziwu. Dziewczynka opowiadała nam, że mają swoje kury, króliki, kózki, któremi się opiekują.

Wstępujemy do nowego budynku. Oglądamy salę koncertową, sypialnie, klasy, drukarnie, warsztaty dla kobiet. Wszędzie wzorowy porządek, pokoje jasne, słoneczne, z kwiatami w oknach, podłogi froterowane.

Nieprędko Polska ludzi widomych dorówna pod tym względem temu zakątkowi ludzi ciężko upośledzonych przez naturę.

W drukarni, byłe wychowanki zakładu pokazują nam bardzo uprzejmie swą pracę: drukuje się tam nowe dzieła, kompletuje stare i całkiem zużyte. Z wdzięcznością opowiadają o Polaku z Ameryki, który, wzruszony mozolną pracą na prasie ręcznej, ofiarował przed kilku laty specjalną maszynę.

Zwiedzamy warsztaty slöjdowe szczotkarskie, gdzie są zatrudnione dorosłe kobiety. Wszędzie to samo pozdrowienie: „Przez Krzyż do Nieba". Cena wyrobów, wykonanych wręcz misternie, bardzo przystępna. A trzeba pamiętać, że cały zakład utrzymuje się właściwie z ofiarności publicznej, gdyż zasiłki państwowe są zupełnie niewystarczające. Ociemniałych w Laskach jest zaś około 200!

Gdy już mamy opuścić zakład spotykamy w ogrodzie grupkę najmłodszych pupilków, dziatwę od 2 do 6 lat. Pod okiem siostry bawią się, figlują, śpiewają piosenki. Wszystkie proszą nas o zabawki, głównie o lalki i bąki. Obiecujemy im przysłać.

Choć ciężkie wrażenie wywiera ta straszna niedola, ale z drugiej strony myśl, iż są ludzie, którzy całe swe życie poświęcają codziennej, żmudnej, a pełnej dobroci pracy dla tych nieszczęśliwych, budzi, w najbardziej nawet zgorzkniałem i sceptycznem sercu, nową wiarę w człowieka. Jeśli jest gdzie anielstwo na świecie, to z pewnością można je znaleźć wśród sióstr św. Franciszka od Krzyża.

Z. KOZŁOWSKA.

P. S. Dzieląc się wrażeniami z odwiedzin w Zakładzie dla ociemniałych w Laskach chciałabym przez to zwrócić uwagę ogółu na ten zakątek w Polsce z prośbą o zainteresowanie się losem ociemniałych. Zainteresowanie to powinno się wyrażać przedewszystkiem przez zawiadomienie Zakładu w Laskach o dzieciach ociemniałych od drugiego roku ich życia. Ze względu na to, iż porozumienie z zakładem znajdującym się pod Warszawą jest cokolwiek utrudnione, proszona jestem przez TONO, o udzielenie odpowiednich informacyj, któremi chętnie służę w swem mieszkaniu, w Sosnowcu, ul. Dęblińska 13. Datki w naturze i ofiary pieniężne mogą być skierowywane do Zakładu ociemniałych w Laskach pod Warszawą, filja: Warszawa, ul. Wolności 4, lub do mojego mieszkania przy ul. Dęblińskiej 13, w Sosnowcu, jak również do Administracji „Kurjera Zachodniego" w Sosnowcu, Piłsudskiego 4.

Z. KOZŁOWSKA.

A gdy tłum wraca z modłów, pogońskie fircyki
Przyjmują defiladę, wytrzeszczając gały.
Taksują w głos, „dowcipnie" dziewcząt powierzchowność,
Ich strój, ruchy, wdzięk — wszystko tu znajdzie komentarz,
Przytem do umówienia randki jest sposobność,
Przechadzka na „Będzińską..." za bloki... na cmentarz.

„Będzińska". Mleczna droga „gwiazd". Odcinek główny.
Tu Pogoń popołudniu rewjuje spacerem.
Wśród domostw wyboista, w polu szlak jej równy,
Wyłożony czerwonym, gródkowskim klinkierem.

Tramwaje dzwonią. Suną pary malowniczo,
Rój cyklistów na gładkiej płaszczyźnie się wścieka,
A z bloków megafony zgodnym chórem ryczą
I płynie... płynie ludzka, niewstrzymana rzeka.

Ujść wiele. Jedni miedz chcą i zielonej trawki
Inni „pod górę", w Przemszę kierują swe kroki
Są amatorzy ciszy i... cmentarnej ławki,
Zależy kto, z kim, po co, jakie ma widoki!

— — — — — — —

A gdy noc czarnym płaszczem świat cichy osłoni,
Miasto, znużone gwarem dnia zgasłego, drzemie...
Radzę: nie szukaj wrażeń w zaułkach Pogoni,
Chyba, że pragniesz podjąć z niebezpieczeń premię.

ECHICHOT.

KRONIKA ZAWIERCIA

15 września otwarcie linji

ZAWIERCIE — PORĘBA

W piątek, dnia 28 bm. odbyło się przejęcie techniczne nowowybudowanej linji kolejowej Zawiercie — Poręba.

W komisji brali udział pp.: dyr. wojewódzkiego biura Funduszu Pracy T. Iwowoński i przedstawiciele kolei na czele z dyr. Gidlewskim, prez. Szczotowski, przewodniczący komitetu budowy kolei p. poseł inż. Z. Sowiński.

Ruch kolejowy na tej linji zostanie otwarty z dniem 15 września br.

× ZAPISY DO KOEDUKACYJNEJ SZKOŁY HANDLOWEJ. Od dwóch lat na terenie miasta Zawiercia istnieje Szkoła Handlowa, która gromadzi uczniów i uczenice z miasta i powiatu. Również dużo młodzieży uczęszcza z okolicznych powiatów: włoszczowskiego i olkuskiego. Placówka ta, jak wykazał dwuletni jej byt jest bezwzględnie na tutejszym terenie potrzebna, grupuje bowiem młodzież w ilości 150 osób. Tak liczna frekwencja i dobry poziom nauki, niejednokrotnie stwierdzany i podkreślany przez Władze Kuratorium, utrwala przekonanie, że zawierciańska szkoła handlowa należy do najpoważniejszych placówek oświatowych Zagłębia. Z uznaniem należy powitać fakt utworzenia przez Dyrekcję Koedukacyjnej Szkoły Handlowej w Zawierciu, jedno-rocznej Szkoły Przysposobienia Kupieckiego, która ma kształcić absolwentów szkół powszechnych na kupców, a to przez danie mło dzieży elementarnych wiadomości, — wprowadzających ją w zawód kupiecki Napływ młodzieży do szkoły handlowej w Zawierciu jest liczny, tak, że jak informujemy się, Dyrekcja nosi się z zamiarem utworzenia podwójnej I-ej klasy. Również zapisy do jednorocznej Szkoły Przysposobienia Kupieckiego są na ukończeniu; i tutaj frekwencja również nie zawodzi.

× ZAKOŃCZENIE OBOZU LETNIEGO NA „CENTURJI". Onegdaj na Centurji, w pięknie położonej okolicy pod Zawierciem odbyło się uroczyste zakończenie 4-go turnusu żeńskiego obozu letniego, prowadzonego przez Komendę Pow. PW. i WF. w Zawierciu dla członkiń Z. S. i PCK.

Na zakończeniu obozu byli: p. mgr. St. Malanowicz i p. dyr. Banachiewiczowa. Uroczystości zakończone zostały ogniskiem, przy którym odbyły się końcowe popisy.

KRONIKA OLKUSZA

DWÓCH ROBOTNIKÓW ZASYPANYCH w ROWIE. Wczoraj o godz 7.30 rano przy prowadzonych robotach kanalizacyjnych na ulicy Żuradzkiej w Olkuszu zostali zasypani ziemią dwaj robotnicy: Jan Mól i Franciszek Tracz Nieszczęśliwi wpadli do rowu głębokości 3 m., który nie jest zabezpieczony. Robotnicy ci wyszli z wypadku bez szwanku i powrócili do pracy.

POŻAR. Wczorajszej nocy wybuchł pożar w Pilicy w stodole należącej do Antoniny Siłuszkowej. Pożar został ugaszony przez sąsiadów i domowników.

× KRADZIEŻ 150 KG. PAPIERU. — Jan Majda z Zarzecza gm. Jangrot złożył zameldowanie w policji na posterunku w Sławkowie o kradzieży 2-ch paczek papieru wagi 150 kg. wartości 100 zł. Kradzieży tej dokonano na terenie Dąbrowy Górn. Sprawcy zbiegli.

× SZKOLENIE DRUŻYN OPLG. W pierwszych dniach września rb. rozpoczną się w Olkuszu szkolenia drużyn odkażających, które przeprowadzi inspektor rejonowy OPLG. p. M. Dobrowolny.

× WYBORY W RADZIE POWIATOWEJ. Wczoraj o godz. 11-ej przed południem odbyły się wybory uzupełniające jednego członka do Wydziału Powiatowego w Olkuszu.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Wadliwe oznaczanie przedsiębiorstw handl.

Bardzo wielu kupców wadliwie oznacza swe przedsiębiorstwa. W szczególności bardzo często spotkać można się z oznaczeniem przedsiębiorstwa tylko anonimową nazwą na blankietach firmowych, fakturach, ogłoszeniach itp., wbrew przepisom art. 85 prawa przemysłowego, lub na szyldach wbrew przepisom art. 38, który nakazuje, aby w tego rodzaju oznaczeniach zawsze było imię i nazwisko kupca względnie przemysłowca.

Nazwy anonimowe zgodnie z postanowieniami polskiego kodeksu handlowego mogą posiadać tylko spółki z ogr. odp. i spółki akcyjne, a nie mogą ich używać kupcy prowadzący przedsiębiorstwa jednoosobowe.

Zaznaczyć należy, że niezastosowanie się do przepisów prawnych przez niewłaściwe oznaczenie przedsiębiorstwa pociągnąć może za sobą dość wysokie grzywny, do nakładania których uprawnione są władze przemysłowe.

Kronika gospodarcza

PRZEMYSŁ BIAŁOSTOCKI WYPIERA ŁÓDŹ. W kołach przemysłu włókienniczego Łodzi poważne zaniepokojenie budzi konkurencja przemysłu białostockiego. Przemysł ten w wielu tańszych artykułach wełnianych, przeznaczonych na ubrania i palta męskie wyeliminował konkurencję Łodzi, bijąc ją taniością swej produkcji. W niektórych artykułach przemysł białostocki zdobył niemal monopol na rynku krajowym, dyktując odbiorcom ceny i warunki. Analogiczna akcja, zmierzająca do opanowania rynku krajowego podjęta została w dziale artykułów wełnianych damskich, których do niedawna przemysł białostocki nie produkował prawie zupełnie. Ceny szeregu artykułów przemysłu białostockiego podwyższone zostały ostatnio o 10%, a jako pokrycie przyjmowana jest wyłącznie gotówka.

CZY POLSKA SÓL PÓJDZIE DO KAMERUNU. Import soli do Kamerunu (francuska kolonja) w r. 1935 wynosił 55.898 kwintali. Wartość tego towaru wynosiła 1.324.000 franków. Dotąd Polska nie eksportowała tam soli. Dostarczały jej do Kamerunu przedewszystkiem Niemcy (36.189 kwintali), dalej Holandja (17.915 q. i Anglja (745 q.). Import innych krajów i samej Francji był bardzo znikomy. Obecnie, według pewnych informacyj, istnieje możliwość zbytu polskiej soli w Kamerun. Jeżeli wziąć pod uwagę, że Kamerun żąda soli I gatunku, czystej i krystalicznej, to możliwości nasze tembardziej się zwiększają w porównaniu z krajami, które już tam eksportują.

KOPALNIA ZŁOTA NA WĘGRZECH. Donoszą z Budapesztu, że niedaleko od miejscowości Velencze, położonej o 40 km. na południowy wschód od Budapesztu odkryto złoża złota. Obecnie przeprowadzane są już badania, które wykażą, czy złoża te są bogate i czy opłaci się ich eksploatacja.

DRZEWO SOSNOWE DROŻEJE. Cena drzewa sosnowego zwyżkuje już systematycznie od r. 1934, w roku zaś obecnym zwyżka ta dała się wyjątkowo zaobserwować. Cena ta poszła w górę w r.b. o 8%, pozatem daje się zauważyć na rynku bardzo duży popyt na surowiec drzewny. Oto w bieżącym okresie sprawozdawczym, do dnia 1.V-36 sprzedano ogółem 789.882 m. sześc. drewna użytkowego sosnowego, podczas gdy w odpowiednim okresie roku ubiegłego ilość ta wynosiła 608.519 m. sześc.

„REKORD ŚWIATOWY"

Urzędnik pocztowy z Warszawy p. Józef Grigoriew wykonał książkę o najmniejszych rozmiarach. Posiada ona 8 mm. szerokości, 10 mm wysokości i 5 mm grubości. Liczy 120 stron zapisanych ręką cierpliwego wykonawcy. Dotychczas najmniejszą książką szczyciła się Holandia.

Włosi chcą już spożywać

owoce swego zwycięstwa w Abisynji

W najbliższym czasie podjęte zostaną poważne prace badawcze, zmierzające do przygotowań eksploatacji bogactw naturalnych Abisynji przez przemysł włoski. W szczególności dotyczy to włókiennictwa. Korporacja tego przemysłu rozpoczęła już studja nad wydobywaniem włókien wschodnio - afrykańskich. Jednocześnie podjęte zostały prace badawcze, zmierzające do racjonalnej hodowli zwierząt futerkowych w Abisynji.

W ten sposób życie gospodarcze Włoch zmierza do ograniczenia importu futer i surowców włókienniczych, które już w niedalekiej przyszłości mają być uzyskiwane w Abisynji. Wyniki tych prac badawczych w najbliższych tygodniach podane będą do publicznej wiadomości przez ministerstwo korporacji.

Potwór który żył

przed miljonami lat

Nowojorskie muzeum przyrodnicze udostępni niedługo uczonym i laikom oglądanie największego ze ssaków, który żył na ziemi naszej 25 miljonów lat temu. Gigantyczne zwierzę, nad rekonstrukcją szkieletu którego pracują oddawna przyrodnicy, nosi nazwę baluchitherium.

Specjaliści amerykańscy w sztuce preparowania i składania szkieletów zwierząt przedhistorycznych, dr. Granger i dr. Gregory, zużyli kilka lat pracy nad zdestawieniem około 200 części szkieletu baluchitherium.

Zanim przyrodników potworny ssak zamieszkiwał pustynię Gobi w Azji; w owym okresie geologicznym pustynia Gobi była pokryta gęstą, bujną roślinnością, obfitowała w jeziora i rzeki. Według wymiarów szkieletu sądzą przyrodnicy, iż baluchitherium było dwa razy wyższe od żyrafy, dwa razy większe i cięższe od słonia. Zewnętrznie zwierz ten miałby być podobny do nosorożca.

Pierwsze ślady szkieletu baluchitherium zostały odnalezione w 1922 roku wp ółnocnym Beludżystanie, dalsze zaś resztki szkieletu odnaleziono w piaskach pustyni Gobi, gdzie w ciągu kilku lat prowadziła prace naukowe ekspedycja amerykańska z dr. Grangerem na czele.

Z CAŁEJ POLSKI

P. PREZYDENT RZPLITEJ PODEJMOWAŁ ZAGRANICZNYCH LOTNIKÓW

W piątek, w godzinach popołudniowych, P. Prezydent Rzplitej przyjął na Zamku uczestników zjazdu międzynarodowego związku lotników. P. Prezydentowi przedstawieni zostali najwybitniejsi lotnicy zagraniczni, poczem wszyscy uczestnicy zjazdu wzięli udział w herbatce.

JESZCZE JEDEN STAROSTA POSTAWIONY W STAN OSKARŻENIA

B. starosta na pow. rawsko - mazowiecki dr. Eugenjusz Rogowski został postawiony w stan oskarżenia o dokonanie nadużyć finansowych i nadużycia władzy. Sprawę przekazano sędziemu śledczemu.

WYCIECZKA STUDENTÓW FRANCUSKICH W POLSCE

W dniu wczorajszym bawiła w Warszawie wycieczka członków Federacji Akademickich Kół Francusko - Polskich w Paryżu. Na czele wycieczki stoi wiceprezes Federacji p. Roger Capron. Wycieczka przybyła do Polski z podróży po Finlandji, Estonji i Łotwie zwiedziła już Wilno, następnie zaś udaje się do Krakowa.

Należy zaznaczyć, że w Warszawie przebywa obecnie na kursie o kulturze polskiej, zorganizowanym przez Kasę im. Mianowskiego, prezes Federacji Akademickich Kół Francusko - Polskich w Paryżu p. Joncet.

DELEGAT LEGIONU AMERYKAŃSKIEGO W WARSZAWIE

Do Warszawy przybył delegat Legionu Amerykańskiego na zjazd Fidac'u major. B. Anuszkiewicz. Przywiózł on ze sobą w darze od Polonii amerykańskiej dla 9 pułku strzelców konnych sztandar, który jest kopją historycznego sztandaru Pułaskiego w bitwie pod Savannah.

NOWE OBSERWATORIUM WYSOKOGÓRSKIE

W pierwszych dniach września odbędzie się poświęcenie kamienia węgielnego pod pierwsze wysokogórskie Obserwatorium Meteorologiczno - Astronomiczne im. Marszałka Piłsudskiego na Popiwanie. Obserwatorium to będzie zbudowane ze składek społeczeństwa, zorganizowanego w LOPP.

KRADZIEŻ W MIĘDZYNARODOWYM POCIĄGU

W pociągu międzynarodowym Paryż — Ostenda — Warszawa okradziona została żona wiceprezesa parlamentu belgijskiego, p. Ivonn Vinck. Zebrano jej torebkę z większą sumą pieniędzy. Kradzieży dokonała jakaś pasażerka w niebieskich okularach. P. Vinck jechała do rodziny, zamieszkałej w Kijowie.

LATAWIEC PRZYCZYNĄ ŚMIERCI

7-letni Witold Bemkiewicz, zamieszkały w Borysławiu zabawiał się puszczaniem latawca uwiązanym na cienkim drucie. W pewnej chwili latawiec zaczepił o przewody wysokiego napięcia i w tej chwili chłopczyk upadł rażony prądem. Na pomoc pośpieszył nieszczęśliwemu 17-letni Józef Nowacki, który również uległ porażeniu. Dopiero po usunięciu z rąk małego Bemkiewicza fatalnego latawca przystąpiono do ratunku. Niestety, chłopiec już nie żył. Stan Nowackiego jest ciężki.

ŚMIERTELNY STRZAŁ W SPRZECZCE O 15 GROSZY

Dwaj mieszkańcy Radogoszczy pod Łodzią, Józef Czyżyk i Aleksander Jakubczyk posprzeczali się o dług w wysokości 15 groszy. W trakcie kłótni Czyżyk wyjął rewolwer i zastrzelił Jakubczyka.

ILU WYKOLEJONYCH PRZEBYWAŁO W WIĘZIENIACH

Według ostatnich obliczeń, w dniu 1 stycznia rb. przebywało w więzieniach w całym kraju 55.336 więźniów, w tem 4.648 kobiet.

920 KM. NA GODZINĘ

jest maksymalną szybkością nowoczesnego samolotu

Czy istnieje maksymalna granica szybkości dla samolotów, niezależnie od siły motoru? Celem znalezienia odpowiedzi na to interesujące pytanie czynione były liczne doświadczenia w Langley Field w stanie Virginia (U.S.A.). Doświadczenia te, przeprowadzone w specjalnie skonstruowanym tunelu do „superszybkości", dały dość sensacyjne wyniki. Okazało się bowiem, że przy szybkości wyższej niż 920 km. na godzinę, powietrze przepływające przez górną powierzchnię skrzydła samolotu, nagle usuwa się, wywołując t. zw. „falę uderzeniową" (shock wave) i samolot traci swą nośność.

Tak więc wskutek szoku powietrza samoloty używane obecnie nie będą mogły osiągnąć większej szybkości, niż 920 km na godzinę, jakakolwiek byłaby siła motoru. Aby to przezwyciężyć, trzebaby było wynaleźć zupełnie nowy rysunek skrzydeł aparatu. Badania tego zjawiska przeprowadzone zostały przy pomocy precyzyjnych zdjęć filmowych i ogłoszone zostały przez dr. George W. Lewin'a, dyrektora Narodowego Komitetu do Badań Aeronautycznych w Rockefeller Center.

INFORMACJA

Przyjezdny zapytuje na ulicy warszawskiego łobuza:

— Powiedz mi chłopcze, jeżeli pójdę dalej Nowym Światem, to czy tam będzie Krakowskie Przedmieście?

— Nawet jeżeli pan nie pójdzie wcale, to też będzie.

NIEMOŻLIWE

W pewnem towarzystwie opowiada ktoś najnowszą salonową sensację:

— Wiecie państwo? Iksiński umarł na atak apoplekaji. Wrócił do domu i zastał żonę z kochankiem na gorącym uczynku zdrady małżeńskiej!

— To straszne! — współczuje pani Lola.

— Bogu dzięki u nas nic podobnego nie jest możliwe: mój mąż jest taki anemiczny...

RADJOWY KONKURS-ANKIETA „KURJERA ZACHODNIEGO"

Coraz większe zainteresowanie społeczeństwa zagłębiowskiego radjem a w szczególności programem „Polskiego Radja" w Katowicach i podstudja w Sosnowcu, skłoniło nas do urządzenia „Konkursu-ankiety".

Stawiamy dwa pytania:

1) JAKA AUDYCJA W PROGRAMIE LETNIM POLSKIEGO RADJA NAJBARDZIEJ MI SIĘ PODOBAŁA I DLACZEGO W OKRESIE OD 28 CZERWCA DO 10 WRZEŚNIA R. B.?

2) JAKA AUDYCJA Z PODSTUDJA W SOSNOWCU BYŁA NAJLEPSZĄ W OKRESIE OD 28 CZERWCA DO 10 WRZEŚNIA RB.?

Za najtrafniejsze i najlepsze odpowiedzi przeznaczonych zostało szereg nagród. Ogólna liczba nagród wynosi ponad 50. Między innemi na nagrodę „Polskie Radio" w Katowicach ofiarowało

3 LAMPOWY RADJOODBIORNIK

Poza tem w liczbie nagród znajduje się szereg upominków ofiarowanych przez Elektrownię Okręgową Zagłębia Dąbrowskiego i Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego".

WARUNKI UCZESTNICTWA W KONKURSIE-ANKIECIE:

1) Odpowiedzi na pytania należy przesyłać w czasie od dnia 10 września do 25 września rb., podpisując p. nazwiskiem i podając dokładny adres.

2) Do odpowiedzi załączyć trzeba wycięte kupony zamieszczane co pewien czas w „Kurjerze Zachodnim" w ogólnej ilości 15.

W skład Sądu konkursowego wchodzą: dyrektor inż. I. Bereszko, redaktor A. Pomian-Kruszyński z Polskiego Radja w Katowicach inż. J. Bijasiewicz, red. nacz. „Kurjera Zachodniego" Stefan Arnold.

Egzamin inteligencji
DLA POCZTMISTRZÓW W AMERYCE

Z dużem uznaniem i pochwałami w całej Ameryce spotkało się — drobne zapozór — rozporządzenie prezydenta Roosevelta, mocą którego kandydaci na niższych funkcjonarjuszy pocztowych, a nawet w niektórych wypadkach na urzędników, będą musieli składać „egzamin inteligencji".

„Dotychczas — pisze jedno z pism amerykańskich na pocztmistrzów powoływano „ludzi partji", nie bacząc na to czy mają oni kwalifikacje". Rozporządzenie prezydenta ma więc zapobiec temu stanowi rzeczy.

Dlaczego nastąpi koniec świata?

Wiedza stara się wszelkiemi sposobami wyjaśnić jaki będzie i czy wogóle nastąpi kiedyś koniec świata. Znakomity fizyk wiedeński Boltzmon ujął sprawę końca świata w formę prognozy o podkładzie matematycznym. Według niego ostateczna katastrofa będzie zupełnie pozbawiona cech apokaliptycznych. Śmierć, jaką ten uczony przepowiada światu, będzie poprostu śmiercią starego człowieka, powolnem zapadaniem w stan odrętwienia, uśpieniem wszelkich przejawów życia.

Powodem ma być zanikanie ciepłoty. W pewnym bowiem momencie cała ilość ciepła otrzymana od gwiazd, cała ilość jego istniejąca we wszechświecie, będzie musiała być rozdzielona w ten sposób, aby temperatura wszędzie była jednakowa. I to będzie początek końca. Będą musiały ustać wszystkie zjawiska życiowe, albowiem tak kiełkowanie maleńkiego źdźbła trawy, jak i potężny blask błyskawicy, jak wszystkie zresztą inne procesy i zjawiska życiowe są możliwe tylko pod warunkiem istnienia przepływu ciepła od poziomu wyższego do niższego.

Tak więc świat miałby, według zdania tego uczonego, skostnieć w martwocie ujednostajnionej temperaturą.

Wyciąć i przechować.

KUPON Nr. 12.
Radjowy Konkurs-Ankieta
„Kurjera Zachodniego"
28.6. 1936 — 10.9. 1936 r.

UWAGA Kupon wraz z następnymi kuponami, które pojawiać się będą co pewien czas, uprawnia do wzięcia udziału w Radjowym Konkursie-Ankiecie.

KOMUNIKAT
Z GIEŁDY PRACY

Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu zgłasza zapotrzebowanie na wyjazd:

Poszukiwany specjalista do wyrobu szczotek, kawaler do lat 30-tu. Warunki zł. 30—40 miesięcznie początkowo oraz mieszkanie i utrzymanie. Praca stała.

Do huty szkła na terenie woj. Lubelskiego potrzebni pomocnicy hutnicy dla szkła dętego i szlifowanego oraz nabieracze przy szkle prasowanem. Wynagrodzenie zależne od kwalifikacyj.

Do chrześcjańskiej firmy krawieckiej w Lublinie potrzebny krawiec księżo-cywilny. Wynagrodzenie od 4 do 6 zł. dziennie.

Do cegielni w powiecie Toruńskim potrzebni od zaraz 4 strychacze do wyrobu cegły systemem ręcznym. Warunki 5 do 6 zł. dziennie.

W Chojnicach na Pomorzu wakuje posada stenotypistki-korespondentki. Warunki: b. dobra znajomość języka niemieckiego w słowie i piśmie. Wynagrodzenie zł. 200 miesięcznie. Oferty w języku polskim i niemieckim.

Poszukiwana towarzyszka dla 7-letniej dziewczynki. Wymagane: wiek od 15 do 19 lat i znajomość języka francuskiego (najchętniej córka reemigranta). Warunki płacy: mieszkanie, pełne utrzymanie, zł. 15 miesięcznie oraz pomoc w dokończeniu nauk.

Oferty wraz z odpisami świadectw nadsyłać do Ekspozytury Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu, referat pośrednictwa pracy, ul. Zakręt 7.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

WAPNO

...poca Hoffmanow... znane ze swej ...ci wapno lasowa... polecają Zakłady ...enne Józef Pańs... Sosnowiec. Śro... Prusa 6. telefon

WAPNO

budowlane w bryłach pierwszego gatunku, ...ruszta o dużej wydaj...ności. — Wapienniki „BRYNICA". Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5, telefon 159. 3968

Rury betonowe

płyty chodnikowe — sprzedaje BETONIARNIA Inż. Malinowscy, Będzin, Sienkiewicza 17 Sosnowiec, Piłsudskiego 18, tel. 10-15 4471

Miód

dobry prawdziwy pod gwarancją tylko w firmie KOZIOŁKOW i JĘDRYCZEK, Sosnowiec, 3 Maja 21. 4492

PRAWDZIWIE

tanie pianino i najrozmaitsze sprzęty domowe poleca Handel mebli nowych i używanych B. Błotniewski go, Sosnowiec, 3 Maja 7. 4790

MASZYNA

do pisania „Remington" do sprzedania niedrogo. Wiadomość w Administracji K. Z. 4779

KAFLE

wyborowe, płytki ścian ne glazurowane, cegła szamotowa, płyty piecarskie gwarantowane, wapno gaszone, kosk oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje po cenach konkurencyjnych: Zajdler, Stary Sosnowiec, Stara 4, tel. 13-65. 4710

Tapczany

otomany, materace, kozetki warunki dogodne Sosnowiec, 1-go Maja 14, Tomczyk. 4591

SPRZEDAM

plac przy ul. Dziewiczej. Wiadomość: Sosnowiec, ul. A. M. Mireckiego 3 m. 5. 4844

OGRÓD

6 morgowy z zabudowaniami, cieplarnią, oknami inspektowemi wydzierżawię. Wiadomość: Strzemieszyce, Sławkowska 279. 4814

Sosnowiec, Nowopogońska 19

SPRZEDAM

dom o 8 ubikacjach, wraz z placem do budowy w śródmieściu. Dąbrowa Górn., ul. Okrzei 6, Bendkowski. 4836

FLANCE

truskawek Sharpless, owoc wczesny, duży, wyborny, 100 sztuk zł. 2.50 1000 sztuk zł. 20. Sprzedaż: Zawiercie, Senatorska 30. Ogród. 4854

2 MASZYNY

do pisania, harmonje różne pianowa, stolicz... kowa, części, reperacja. Sosnowiec, 1-go Maja Rutkowski. 4856

TANIO

sprzedam 20 mórg w Ujejscu. Zgłoszenia Sosnowiec, Hotel Centralny. 4857

LOKALE

POKÓJ

z kuchnią i wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Swobodna 1-b. 4859

MIESZKANIE

3 pokoje z kuchnią do wynajęcia od zaraz — przy ul. 3 Maja. Wiadomość: Wawel 9. 4852

DO WYNAJĘCIA

pokój, kuchnia, dom nowy, słoneczny. Kręta 16 (Wawel). 4851

DO WYNAJĘCIA

umeblowany pokój z całodziennym utrzymaniem, osobne wejście. Sosnowiec, Marjacka 4, gospodarz. 4862

POKÓJ

umeblowany do wynajęcia, ul. Nowa 5 m. 1 (dom kolejowy). 4858

OBSZERNY

pokój umeblowany — wszelkiemi wygodami, telefon, fortepian — do wynajęcia. Czysta 9-19 4849

MIESZKANIA

dwupokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami, w nowym domu do wynajęcia. Sosnowiec — Długa 9. 4848

MIESZKANIE

w Dąbrowie osobny dom parterowy, cztery pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój. Do wynajęcia od zaraz. Wiadomość: przy ul. Sienkiewicza 21. 4839

DO WYDZIERŻAWIENIA

domek z ogródkiem, nowy, trzy pokoje z kuchnią i czwarty pokój na górze z oddzielnem wejściem, w Pogoni. Wiadomość w Administracji. 4705

DO WYNAJĘCIA

2 pokoje z kuchnią z wygodami. Wiadomość Sosnowiec, ul. Stara 1, u gospodyni.

TRZYPOKOJOWE

mieszkanie z wygodami do wynajęcia. Reymonta 28. 4797

3 LUB 4 POKOJE

z kuchnią i wygodami zaraz do wynajęcia, ul. Reymonta 28 od 4—6-ej 4786

MIESZKANIE

dwupokojowe, wygody, oraz pokoje umeblowane dla inteligencji, ul. Prosta 12, gospodarz. 4790

PIWNICE

suche, przewiewne, z oświetleniem naturalnem nadające się na składy towarów, od zaraz do wynajęcia w domu przy ul. Małachowskiego 9 w Sosnowcu. Dozorca wskaże. Oferty z podaniem ceny do Administracji Kurjera Zachodniego pod „Skład towarów" 4771

DUŻY LOKAL

handlowy, złożony z bankowej sali operacyjnej, 4 pokojów i ubikacji ubocznych, z centralnem ogrzewaniem od zaraz do wynajęcia w domu przy ul. Małachowskiego 9 w Sosnowcu. Dozorca wskaże. Oferty z podaniem ceny do Administracji Kurjera Zachodniego w Sosnowcu pod „Lokal handlowy". 4770

2 POKOJE

z wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 12, tel. 2-95. 4776

TRZY POKOJE

kuchnia do wynajęcia. Dąbrowa, Kołłątaja 8. 4758

4 POKOJE

z wszelkiemi wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 8. 4884

POKÓJ

do wynajęcia, centralne ogrzewanie — telefon, parter. Wiadomość: Sosnowiec, Wspólna 4 m. 1. 4822

4-RO POKOJOWE

mieszkanie z wszelkiemi wygodami na I piętrze od zaraz do wynajęcia w domu przy ul. Małachowskiego 9 w Sosnowcu. — Dozorca wskaże. Oferty z podaniem ceny do Administracji Kurjera Zachodniego w Sosnowcu pod „Wolny lokal" 4764

DO WYNAJĘCIA

dwa pokoje, przedpokój i kuchnia. Sosnowiec, Pogotowia 5 za Sądem Okręgowym. 4843

POKÓJ

przy rodzinie do wynajęcia. Dekerta 24 m. 10. 4842

POKÓJ

umeblowany do wynajęcia. Wiadomość: Piłsudskiego 74, sklep rzeźniczy p. Kossa. 4824

POKÓJ

umeblowany zaraz do wynajęcia, ul. Piłsudskiego 110 m. 10. 4828

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje z kuchnią, z wygodami. Sosnowiec, Kaliska 7-c.

POSADY i PRACE

BUCHALTER

potrzebny natychmiast do Fabryki Bieli Cynkowej, Sosnowiec, Pańska 17. 4799

POTRZEBNA

prasowaczka lub uczennica do chemicznego prasowania. — Wiadomość: Sosnowiec, 3-go Maja 29, farbiarnia. 4847

POSZUKUJĘ SIĘ

czeladnika stolarskiego Katowice, Konopnickiej 5. 4864

POTRZEBNA

modystka i uczennica do kapeluszy damskich. Wiadomość: Filja K. Z. Dąbrowa. 4838

UCZEŃ

fryzjerski potrzebny. Sosnowiec, Perla 2, Skotnicki. 4800

Z POWODU

powiększenia przedsiębiorstwa przyjmiemy natychmiast kilka PAŃ I PANÓW do stałej i lekkiej pracy, wchodzącej w zakres podróżowania na poszczególne województwa. Poważni reflektanci zgłoszą się od dnia 2 września w Katowicach, ul. Młyńska 5 m. 4, II p. u szefa biura od g. 10—13. 4821

POTRZEBNA

dziewczyna przychodnia do sprzątania, znająca dobrze reperację. Zgłoszenia: w poniedziałek, Małachowskiego 2-c m. 6 od 9—11. 4865

POTRZEBNA

inteligentna do dziecka $2^1/_2$ lat, skromnych wymagań. Zgłoszenia od poniedziałku od 4 — 6, Jagiellońska 5 m. 16. 4829

POTRZEBNA

dziewczyna do obsługi. Będzin, Okrzei 52 m. 3. 4837

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO

dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie Bohdanowi Gimbutowi, Zagórze, ul. Mieroszewskich 99. 4795

ZGINĘŁA

książeczka Ubezpieczalni Społ. Kamila Kuśmickiego — Sosnowiec, Narutowicza 19. 4781

LEJBUSIOWI

Kornbergowi skradziono kartę rzemieślniczą, wydaną przez Starostwo Zawierciańskie, którą unieważnia. 4855

Różne

ZA DŁUGI

żony mojej Natalji Nowara nie odpowiadam i płacił nie będę. Nowara Paweł, Będzin, Małobądzka Nr. 190.

TRWAŁĄ

ondulację wykonuje zakład fryzjerski. Ceny niskie. Sosnowiec, Perla 2, Skotnicki. 4801

ZAKŁAD

krawiecki Fr. Paluch wykonuje wszelkie zamówienia z własnych i powierzonych materjałów — damskie, męskie i mundurowe. Sosnowiec, 3 Maja 22. 4856

B. Felczer

Szpitala św. Łazarza w Warszawie H. Rudzińskij przyjmuje w godzinach od 18 — 20. Dąbrowa Górn. ... ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

FURMANKI

do przewozu kamienia i cegły potrzebne. Cegielnia i kamieniołomy Będzin, 1-go Maja 118, tel. 660.

FOTOGRAFOWIE AMATORZY

powierzajcie swe prace solidnej firmie, po cenach zniżonych. Harcerom ustępstwa. — Mieszkowska, Sosnowiec, Piłsudskiego 20. 4660

ZAPRASZAM

Szanowną Klientelę na świniobicie w dniach 30, 31 i 1-go września z poważaniem: Dudek, Sosnowiec, ul. Czysta 8 4825

FORTEPIANY

pianina naprawia, stroi Cantanz, Marjacka 9, tel. 9.69. Sosnowiec. 4826

LETNISKA

KRYNICA - zdrój „SZCZERBIEC" centrum, pijalnia, kąpiele, poczta. Zamówienia III sezon przyjmuje, Zarząd. Lekarz na miejscu. Opieka dla młodzieży. 4665

Nauka i Wychowanie

WPISY

do szkoły powszechnej i przedszkola u Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus w Sosnowcu rozpoczną się od dnia 20 bm. Kancelarja czynna od 9—12 i od 3—6. 4701

ZAPISY

na Roczne — Półroczne

KURSY HANDLOWE

M. Kołaczkowskiego — Będzin, Sączewska 25, przyjmuje Sekretarjat codziennie godz. 9—19. Ulgi tramwajowe. Niezamożnym stypendja. 4765

„ECHO OBCOJĘZYCZNE" — czasopismo dla znających początki francuskiego, niemieckiego. Szczegółowe prospekty, numery okazowe — bezpłatnie: Warszawa, Wilczów 3. — Wymień język! 4811

SZKOŁA

Przemysłu Artystycznego i Kursy Wieczorowe Sosnowiec, 1 Maja 25, telef. 13-29. 4850

DŁUGOLETNIE

koncesjonowane kursy kroju, szycia, modelowania, — zatwierdzone przez Ministerstwo oświaty, Kuratorjum krakowskie — Florentyny Stypułkowskiej, Sosnowiec, Piłsudskiego 30 Wyuczam: sukien, kostjumów, palt, peleryn, kompletów bielizny męskiej, damskiej, dziecinnej. System paryski. Kończącym świadectwa prawne, przyjezdnym niezamożnym zniżki — zapisy codziennie. 4861

DLACZEGO GOTUJĘ ELEKTRYCZNOŚCIĄ?

WIELKI KONKURS Z NAGRODAMI.

Szczegóły w najbliższych dniach.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w Zagłębiu Dąbrowskiem, S. A.

Reklama jest dźwignią handlu!

KINO **RIALTO** SOSNOWIEC Warszawska 18

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

PAT i PATACHON jako **„WIĘZNIOWIE"**

II film

„WALKA O KOBIETĘ"

Od poniedziałku 31 b.m. wspaniałe arcydzieło **„PIENIĄDZ"**

Bilety od 25 gr.

KINO „ZAGŁĘBIE" CENY MIEJSC OD 25 GR. DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Życzenie znawców i wielbicieli filmu spełniło się **LILJAN HARVEY i WILLY FRITSCH** wystąpią wspólnie po dłuższej przerwie znowu na ekranie w wielkim filmie

„CZARNE RÓŻE"

W roli tancerki Maryny Feodorównej — **Liljan Harvey.** W roli fińskiego bojowca o wolność — **Willy Fritsch.** W roli rosyjskiego gubernatora — **Willy Birgel.**

W nadprogramie: TYGODNIKI PATA i FOXA Początek seansu o g. 16-ej

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Epos bohaterstwa i poświęcenia, według znakomitego utworu **Stefana Żeromskiego**

„RÓŻA"

W rol. gł. **Eichlerówna, Zacharewicz, Samborski, Znicz, Junosza-Stępowski, Cybulski i Jaracz**

CENY MIEJSC OD 25 GR.

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 63. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 13.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł. Za każdy wyraz dodatkowy ... po 5 gr.

Oddziały „Kuriera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski.

REDAKTOR ... DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI